ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru unificarea şi organizarea Corpului de avocaţi din România

Analizând **propunerea legislativă pentru unificarea şi organizarea Corpului de avocaţi din România,** transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.L.202 din 22 iunie 2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 şi art.48(2) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observaţii şi propuneri:

I. În ce priveşte fondul reglementării

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare includerea în categoria avocaţilor **pledanţi** a **consilierilor juridici** care îşi desfăşoară activitatea în temeiul Decretului nr.143/1955 pentru organizarea Oficiilor juridice, act normativ care ar urma să fie abrogat. Motivaţia demersului legislativ se referă la faptul că această categorie de jurişti a rămas în afara reglementării Legii nr.51/1995 privind organizarea şi exercitarea profesiei de avocat în România, în condiţiile în care, nu se identifică nici o raţiune legală, socială, morală sau de orice altă natură care să legitimeze existenţa a două legi distincte de organizare profesională.

Se preconizează ca juriştii care îşi vor desfăşura activitatea în **serviciile de contencios juridic** din instituţii aparţinând sectorului public - servicii create prin prezentul proiect - devin **avocaţi publici**, salarizaţi în cinci grade ierarhice, în raport cu vechimea în muncă juridică, beneficiind de asimilarea cu funcţii specifice magistraturii şi de aceleaşi drepturi şi înlesniri materiale asigurate prin lege acesteia.

Prin proiect se contravenţionalizează fapta persoanei fizice care exercită activitatea de asistenţă sau reprezentare juridică fără a fi înscrisă în vreunul din tablourile barourilor de avocaţi.

Prin obiectul său, proiectul legii se înscrie în cadrul legilor ordinare.

2. Semnalăm că proiectul nu cuprinde o dispoziţie **de unificare** a două organisme profesionale într-unul singur aşa cum se afirmă în Expunerea de motive, consilierii juridici devenind avocaţi în temeiul **art.14** care, prin modificarea propusă **la pct.8** din proiect, prevede că primirea în avocatură se face la cererea oricărui licenţiat în drept, fără nici un fel de discriminare sau restricţii.

Dispoziţiile Legii nr.51/1995 rămânând în cea mai mare parte neschimbate, din proiect nu rezultă explicit dacă licenţiaţii în drept - consilieri juridici la data intrării în vigoare a legii modificatoare - devin avocaţi de plin drept, potrivit art.14 sau ar urma să fie supuşi condiţiilor şi procedurilor prevăzute de lege şi care nu au fost amendate în nici un fel.

3. Înfiinţarea **serviciilor de contencios juridic** potrivit **art.8[1]** la care se referă **pct.6 din proiect** în care ar urma să fie încadraţi numai **avocaţi definitivi**, înscrişi într-un barou din România, amplifică ambiguitatea semnalată mai sus. În plus, reglementarea ridică câteva probleme, dintre care semnalăm următoarele:

a) dacă serviciile de contencios juridic fac parte **structural** din instituţii statale (Preşedinţie, Parlament, Guvern, ministere, primării, consilii judeţene şi locale etc.) iar **avocaţii publici** sunt angajaţii acestora, rezultă fără dubiu că ei devin **funcţionari publici**, ceea ce face inoperantă reglementarea asimilării lor cu magistraţii şi posibilitatea stabilirii atribuţiilor **cu avizul baroului de avocaţi** din care ei ar urma să facă parte. Să însemne oare aceasta că, în concepţia propunerii legislative, **avocaţii publici** vor putea desfăşura **şi** activitatea lor de **avocaţi,** dat fiind că ar continua să aparţină unei profesii liberale? Considerăm că această revenire la o idee a trecutului

privind **dubla** subordonare ar trebui totuşi reexaminată, existând riscul ca în realitate să nu exercite nimeni vreo activitate de control sau de coordonare;

b) **salarizarea avocaţilor publici**, prin asimilare cu magistraţii, este prin ea însăşi sub semnul îndoielii. Mai întâi, pentru faptul că ar legitima două categorii de avocaţi ale cărora venituri legale ar provcni din surse diferite, cu motivaţii diferite şi, mai ales, cu plafoane diferite (ca funcţionari publici - deci bugetari - şi, respectiv, ca liber profesionişti). În al doilea rând, ierarhizarea avocaţilor publici şi, implicit a salarizării lor numai în raport cu criteriul vechimii în munca juridică poate duce la situaţii dezechilibrate în ansamblul Corpului avocaţilor dacă, de exemplu, un avocat public la un consiliu local, având o vechime de 15 ani, ar fi salarizat echivalent funcţiei de judecător la curtea de apel, iar un avocat public la un minister, cu vechime de 5 ani ar fi salarizat echivalent funcţiei de preşedinte de judecătorie;

c) un alt aspect de principiu îl constituie faptul că, după ce se încearcă "unificarea" celor două profesii cu profil juridic, reglementarea pare a reveni la stadiul actual, păstrând consilierii juridici sub denumirea de **avocaţi publici** cărora li se acordă însă unele avantaje materiale. Pentru aceasta nu apare însă necesară modificarea Legii nr.51/1995 şi a Statutului profesiei de avocat, cum se prevede în proiectul legii, fiind suficientă abordarea într-un chip nou, printr-o nouă reglementare, a conţinutului normativ al Decretului nr.143/1955.

4. Contravenţionalizarea faptei de exercitare a activităţii de asistenţă sau reprezentare juridică de către o persoană fizică **neînscrisă într-un tablou al baroului de avocaţi** este inadecvată din cel puţin două puncte de vedere. Mai întâi, pentru că exercitarea, fără drept, a unei astfel de importante activităţi când legea prevede pentru accasta o autorizare, prezintă un grad de pericol social specific infracţiunii şi face obiectul art.281 din Codul penal.

În al doilea rând, accentul pus de text pe împrejurarea că persoana fizică **nu este înscrisă în tabloul baroului** este nejustificat, vocaţia la profesia de avocat decurgând din **licenţa în drept**, cum de altfel în mod corect prevede proiectul, nu dintr-o însemnare birocratică, neridicată cel puţin la semnificaţia unei autorizaţii.

II. În ce priveşte sistematizarea proiectului

Conţinutul normativ al proiectului nu apare suficient de sistematizat şi este prezentat, în multe privinţe, în mod nelogic. Astfel:

1. Deşi articolul unic anunţă modificarea şi completarea doar a Legii nr.51/1995, **pct.2 din text** se referă şi la modificarea Statutului profesiei de avocat, care ar trebui, de asemenea, să reflecte noua concepţie rezultând din modificarea şi completarea Legii nr.51/1995. Prin urmare, problemele nu pot fi abordate într-un articol unic, **fiecare din aceste acte normative urmând să facă obiectul unui articol distinct, cu tratarea expresă a problemelor specifice.**

2. Dacă avem în vedere faptul că **punctele 13, 14 şi 15** au o existenţă de sine stătătoare şi că aparţin legii de modificare, nu legilor modificate, se degajă concluzia că acestea trebuie să facă parte dintr-un text aparte, marcat de asemenea, cu o cifră romană.

Prin urmare, conţinutul normativ al proiectului ar trebui sistematizat în **trei articole marcate cu cifre romane**: art.I privind Legea nr.51/1995, art.II privind Statutul profesiei de avocat şi art.III privind dispoziţiile finale privind intrarea în vigoare a legii modificatoare, textul privind abrogarea Decretului nr.143/1955 şi textul privind republicarea Legii nr.51/1995 şi a Statutului modificat şi completat (nu numai a legii, cum s-a prevăzut la pct.15 al art.II din proiect).

III. În ce priveşte redactarea

a) Asemenea oricărui proiect de lege, propunerea legislativă trebuie să cuprindă un **titlu**, care să exprime succint esenţa conţinutului propunerii legislative.

b) După titlu, proiectul trebuie să evoce **formula introductivă** specifică "Parlamentul adoptă prezenta lege".

c) Dacă articolul anunţă modificarea şi completarea unor articole sau alineate, punctele introductive ale acestor operaţiuni trebuie să precizeze felul intervenţiei legislative, astfel:

"4. Alineatul 1 al articolului 5 se modifică şi va avea următorul cuprins:"

sau, după caz:

"6. După articolul 8 se introduce un nou articol, art.8^1, cu următorul cuprins:".

d) La pct.3, este evident că, aşa cum este formulat textul este vorba despre un articol 4^1 şi nu despre un alineat 4^1.

e) Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, întrucât în cuprinsul Legii nr.5/1995 alineatele nu sunt numerotate, această soluție trebuie să fie respectată şi în cadrul legii de modificare.

Prin urmare, propunem eliminarea tuturor cifrelor ce însoțesc alineatele.

De asemenea, tot pentru respectarca normelor de tehnică legislativă, propunem ca toate textele modificate sau completate ale Legii nr.51/1995 să fie introduse între ghilimele, ca parte componentă a corpului acelei legi.

PREȘEDINTE

Valer DORNEANU

București
Nr. 1027/18.09.2.000